

Нюп

12

2021

6+

ISSN 0207 - 6543

Хаджиланы Альберт
9-чу школну окъуучусу.

Багъалы кыызчыкъла бла жашчыкъла, «Нюр» журналны окъуучулары! Сизни барыгъызны да жетип келген ариу, жарыкъ, байрам бла алгъышлайбыз! Къайда жүрюсегиз да, игилик биргегизге болсун.

Ата-анагъызны, тукъумугъузну, саулай миллетигизни да этген жетишим-леригиз бла къуандырырча, малкъар халкъыбызны ёхтемлиги болурча, хар биригиз да аллай бийиклеге жетигиз. Жангы 2022 жыл сизге насып, саулыкъ, берекет келтирсин!

Этген муратларыгъыз толсунла!

«Нюр»

ГУРТУЛАНЫ Берм

Сау кел, жангы жылыбыз!

Къанатында алып келген къууанч жыр,
Сау кел, сау кел, сыйлы къонакъ – Жангы жыл!
Кюмюш къанатынги силде, кенгнге кер,
Мамыр халкъгъа ырысхыны элпек бер,

Жашла, кызла къууанч тойгъа барырча,
Жарыкъ къартла алгъыш аякъ алырча,
Зауукъ жашау бютюн жашнап жарырча,
Башха къыралла бизге сукъланырча.

Жангы жылны къууанч бла белгилей,
Жангы жылым, жангы насып берги дей,
Алгъышлайма туугъан жерими барын,
Аны эркин, жигер, жигит халкъларын.

Эркин халкъны эркин ауазы бла,
Озгъан жылны рахматлы ызы бла
Къанатында алып келдинг къууанч жыр,
Сау кел, сау кел, сыйлы къонакъ – Жангы жыл!

АЛГЪЫШЛА

Багъалы сабийчикле!
Жангы 2022 жылны келгени бла алгъышлайма сизни!

Келген жыл биргесине кѣп игиликле келтирсин!
Окъугъуз, билим алыгъыз, адетлерибизге юйре-
нигиз! Ата-аналарыгъыз ѳхтемленирча адамла
болугъуз!

БАЙСЫЛАНЫ Ахмат, РФ-ни
фотохудожниклерини Союзуну члени.

Келе тургъан Жангы жыл бла алгъышлай, Уллу Аллах-
дан хар инсаннга саулукъ, насып тилейме. Жангы жыл хар
юйюрге огъур бла, берекет бла кирсин!

Жаш тѣлюбюз алгъышлада айтылсын, къартларыбыз,
туудукъларындан къууанып, кѣп жылланы жашасынла!
Битеу айтылгъан ариу алгъышла таулу юйюрледе орнал-
сынла. Аллах миллетибизге, къыралыбызгъа, дунягъа
да тынчлыкъ, мамырлыкъ берсин!

АХАЛАНЫ Лариса,
КъМР-ни жарыкъландырыу
министерствосуну къуллукъчусу.

Жангы жылгъа алгъыш

Жангы жылыбыз огъурлу болсун,
Жюреклерибиз къууанчдан толсун.
Дунябыз орналсын алгъышда,
Жайгъы кюнледе эм къарлы къышда.

Тау журтубузда, ана тилибизде
Жарыкъ жырланы нюрюне тюбетсин.
Бу Минги таулу бийик тийребизде
Кюнден-кюннге той-оюнну кѣбейтсин!

БЕРБЕРЛАНЫ Бурхан,
Филология илмуланы доктору, РФ-ни
жазычуларыны эмда журналистлерини
Союзларыны члени.

ЖАНГЫ ЖЫЛНЫ БАЙРАМЫ БАШХА КЪЫРАЛЛАДА

Жангы жыл барыбыз да суйген байрамды. 31-чи декабрьни кечесинде, эски жылны ашырып, 1-чи январь бла биз Жангы жылгъа тюбейбиз. Байрамгъа деп, хар юйде ариу ашла этебиз, сабийлеге, таматалагъа да саугъала хазырлайбыз.

Бу байрамны эрттегили тарыхы барды. Бизни ата-бабаларыбыз мажюсю заманлада, Жангы жыл келди деп, 21-чи мартда, къыш бла жаз айырылгъан заманда, Науруз байрам этгендиле. Ала Жангы жылны башланнганын жаз бла, жерге жылыу киргени бла байламлы этгендиле.

Бек биринчи уа бу байрам XVI-XVII ёмюрледе бурунгулу Грецияда этилгенди. Аладан келген хауа саулукъ келтиреди деп, юйде назы, нарат бутакъла такъгъандыла.

Англияда Жангы жылгъа, биздеча, 1-чи январьда тюбейдиле. Байрамны уа бир ненча кюн алгъа башлайдыла.

Жангы жылны кечесинде сабийлени бек суйген оюнлары бугъумучду. Ингилизлиле Жангы жылны биринчи кюнюнде эрттенлик-

де юйге биринчи эр киши кирсе сюедиле, эр киши бла бирге берекет келеди деп.

Японияда жангы жыл башланнган такъыйкъада кюлюп тебирейдиле.

Къууанч, кюлюк келе тургъан жылгъа монглукъ къошадыла дейдиле ала.

Бразилияда Жангы жылны байрамы тюз да топ атылгъанлай башланады. Адамла чыммакъ кийинип, Жангы жылны байрамын суу къатларында белгилейдиле...

Россейде уа, Юч жюз жыл мындан алгъа жангы патчах Пётр I Европагъа кёп кере жоучулукъ этгенди. Ол анда кёрмеген, эшитмеген зат къалмагъанды. Хар затха да бек бюсюрегенди. Бютюнда бег' а анда жангы жылгъа тюбеу адетлерин жаратханды. Аны себепли, Россейге къайтхандан сора, Пётр I быллай буйрукъ бергенди – быйылдан башлап, хар юйню эм ариу назы терекле бла жасап, андан сора да, бир бирлерин жангы жыл бла алгъышлап, хар ким да байрамгъа къууансынла деп. Ма алай бла келгенди Россейге Жангы жыл.

Сиз бұз аппаны – хар жерде да аты бирча болмағъанын билемисиз?

Америкада, Канадада, Великобританияда эм Европаны кюн батхан жанында орналган кыраллада Буз аппаны атына Санта-Клаус дейдиле.

Финляндияда Буз аппаны аты Йоулупки деп алайды. Аны да кийими кызыл бетлиди.

Эстонияда Буз аппаны атына Йыулувана дейдиле. Ол да Финляндияда Йоулупкича кийинеди.

Швецияда эки Буз аппа болады: бири – уллубурун гуппур Юлтомтен, экинчиси уа – карлик Юлниссаар. Экиси да, юй сайын айланып, терезе ауузлагъа саугъа салып кетедиле.

Францияда да эки Буз аппа барды. Бири – Пэр-Нозль. Аны аты «Жангы жылны байрамыны атасы» деп кёчюрюледди. Ол бек халалды, сабийлеге четенде саугъала келтиредди. Экинчисини аты уа Шаланд деп алайды. Ол а сакъаллы къартды, тери бёркю бла, жылы узун плащы бла.

Кипрде уа Буз аппаны атына Василий дейдиле. Са-

бийле, анга атап, ариу жырчыкъла жырлайдыла.

Италияда сабийлеге Бефана деген атлы аппачыкъ келеди. Жангы жылда ол юйлеге ожакъ бла киреди, сабийлеге саугъала береди.

Монголияда уа Буз аппа сюрючюге ушайды. Ол тери тон бла тюлкю териден этилген бёрк киеди, къолунда къамичи жюрютеди.

Узбекистанда уа Буз аппагъа Кербобо дейдиле. Ол ызлыкълы халат бла тёппе бёркчюк кийиучюдю. Кеси да, машокланы саугъаладан толтуруп, эшекге минип жюрюйдю.

Румынияда Буз аппагъа Мош Крэчун дейдиле. Ол да Россейни Буз аппабызча кийинеди.

Бизде Россейде уа, Буз аппагъа Дед Мороз, Мороз Красный нос, Мороз-Воевода деп да айтадыла. Ол Къар кызычыкъ бла бирге сабийлеге саугъала юлешеди.

4-5-чи бетледе материалланы НЕГЕРЛАНЫ Залина хазырлагъанды.

ЁЛМЕЗЛАНЫ Мурадин

ЖЫЙЫРМА ТЁРТЮНЧЮ ИНГИР

ИЙНЕ, ЭРЛЕН, КЪОЛ КЪАПЧЫКЪ

Къайда эсе да бирде ийне, эрлен, къол къапчыкъ ашап-жашап болгъандыла.

Бир кюн ала агъачха тебирегендиле. Ала агъачха киргенлей, жол юч жанына айырылгъанды. Эрлен барындан да тамата эди да:

– Ючюбюз да юч жары барайыкъ, ким алгъа хазна тапса да, ол башхаланы чакъырсын! - дегенди.

Ийне бара баргъанды да, чыракъ тюзкюз тапханды:

– Эй, эрленчик, эй, къол къапчыкъ, терк жетигиз бери! Мен, бара-бара, хазна тапханма! – деп кычыргъанды ол.

Эрлен бла къол къапчыкъ чабып жетгендиле.

– Къарачыгъыз, мен къаллай тюзкюз тапханма! – дегенди ийне. – Бу чыракъ тюзкюздю!

Эрлен ачыуланнганды, къол къапчыкъ да ачыуланнганды.

– Бу хазнамыды?! Агъач быллай тюзкюзледен толуду! – деп, экиси да ийнечикни тюзюп, жолларына кетгендиле.

Ийне бара баргъанды да, кёлчюк тапханды:

– Эй, эрленчик, эй, къол къапчыкъ, терк жетигиз бери! Мен, бара-бара, хазна тапханма! – деп кычыргъанды ол.

Эрлен бла къол къапчыкъ чабып жетгендиле.

– Къайда хазнанг?! – деп соргъандыла ала.

– Къарачыгъыз, мен къаллай кёлчюк тапханма! – дегенди ийне. – Гитче эсе да, суу тазады!

Эрлен ачыуланнганды, къол къапчыкъ да ачыуланнганды.

– Бу хазнамыды?! Агъач быллай кёлчюкледен толуду! – деп, экиси да ийнечикни тюзюп, жолларына кетгендиле.

Ийне бара баргъанды да, отлай тургъан бууну кёргенди. Ол тауушсуз келе келип, буугъа чанчылгъанлай, буу аууп къалгъанды.

– Эй, эрленчик, эй, къол къапчыкъ, терк жетигиз бери! Мен, бара-бара, хазна тапханма! – деп кычыргъанды ол.

Эрлен бла къол къапчыкъ, тёзалмай, чабып жетгендиле.

– Хайда, кёргюзт хазнангы?! – дегендиле ала.

– Мен буу атханма, майна! – дегенди ийне.

Къарасала – керти да бир уллу буу ёлюп.
Эрлен бла къол къапчыкъ ийнени башындан сылай, кёп ариу айтхандыла. Ол тапхан хазна, айхай да, уллу хазна эди.
Ала бууну терисин сыдыргъандыла, алай биширирге къазанлары уа жокъ. Ийне эрленнге:
– Сени тырнакъларынг жютюдюле, къайын терекни къабугъун сыдыр, мен а андан къазан тигейим, – дегенди ийне.
Эрлен къайын терекни къабугъун сыдыргъанды, ийне уа къайын къабукъдан къазан тикгенди.
– Къазаныбыз бар, суубуз а жокъ, – дегенди къол къапчыкъ, мудах болуп.
– Къалай жокъду? Ол мен тапхан таза кёлчюг' а?! – дегенди ийне.
Къол къапчыкъ, къууанып, ийне тапхан кёлчюкден къазан бла суу алып келгенди.
– Отунубуз а жокъ! – деп жарсыгъанды эрлен.
– Къалай жокъду? Ол мен тапхан чыракъ тюккюч а?! – дегенди ийне.
Эрлен къууаннганды, къол къапчыкъ да къууаннганды. Ала, чабып баргъандыла да, тюккючню жарып, туурап, кётюрюп келгендиле.
От этгендиле. Къазан къайнагъанды. Эт бишгенди. Буу этден ала тойгъунчу ашагъандыла. Къалгъанын а юйлерине элтгендиле.
Бюгюн да ашайдыла, бошамагъан эселе.
Ийнени керексиз тюйгенлерин а, баям, ала унутуп къойгъандыла.

2002

HOPE

2

БАШИЛ АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

БАЙРЫМ АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

ТОТУРНУ АЛ АЙЫ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ТОТУРНУ АРТ АЙЫ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ХЫЧАУМАН АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

НИККОЛА АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ЭЛИЯ АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

КЪЫРКЪАР АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

КЪЫРКЪАУЗ АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ЭТЫЙЫКЪ АЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

АБУСТОЛНУ АЛ АЙЫ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

АБУСТОЛНУ АРТ АЙЫ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Ганс Христиан АНДЕРСЕН

Назы терекчик

Агъачда бир тап жерде, кюнлю талада, бир назычыкъ ёсе эди. Кюн да жылыта, чыпчыкъла да тегерегинде жырлай, ариу хауадан суйгени чакълы бир тогъа, аман туйюл эди аны жашауу. Алай, не медет, къатында ёсген абданыракъ назылагъа, наратлагъа къарап, алача, ёсюп, уллу болургъа асыры термилгенден, тегерегинде бола тургъан затладан хапары аз эди. Жашаууна, къудуретге къууана да билмей эди ол. Не кюн жылыууну, не чыпчыкъланы жырлагъанларын, не башы бла учуп баргъан булутланы истемей эди.

... Кюз артында агъачха балталы адамла келип, бек уллу тереклени сайлап кесиучю эдиле. Кесилген терекле уа, хатху таууш этип, жерге ауур тюше эдиле. Адамла аланы бутакъларын кесип, арбалагъа жюклеп, алып кете эдиле. Къайры? Нек? Назычыкъ билмей эди.

Жаз башы келип, чыпчыкъла артха къайтханда, назычыкъ аладан:

– Сиз кѳрген болурсуз, къайры элтедиле адамла назыланы? – деп сорду. Къарылгъашчыкъла жукъ да айтмадыла, чиллеаягъ а:

– Тейри, мен кѳргенме дейме аланы. Бери къайтып келе, тенгизде кѳп жангы кемеле эслеген эдим, аладан бир ариу назы ийис келе эди да, баям, ала болур эдиле деригим келеди.

– Ах, мен да тенгизде жюзерге сюеме. Къаллайды тенгиз, неге ушайды?

– О-о-о, тенгизни хапары узунду, мен аны къайдан айтып бошайым, – деп, чиллеаякъ учуп кетди.

Жангы жыл жууукълашса, адамла жаш назычыкъланы да кесиучюдюле. Алай аланы арбалагъа, бутакъларына тиймей, саулай жюклеп къокучудула.

– Была менден уллу туйюлдюле, ол бири уа гитче окъунады... Къайры элтедиле быланы? Ала кетдиле, мен а...

– Биз билебиз, биз билебиз! – деп чююлдедиле чорбат чыпчыкъла, – биз сахарда болгъанда, терезеден къарап кѳргенбиз аланы къалай омакъ жасалып сюелгенлерин. Аланы отоуну тюз ортасында орнатадыла да, илляула, чыракъчыкъла тагъадыла. Ала бир жанадыла, бир жылтырайдыла да!

– Сора уа, сора? – деди тѳзюмю тауусулгъан назычыкъ.

– Андан сора жукъ кѳралмагъанбыз, алай ол да бек сейирлик эди, бек!

– Ким биледи, мени да, насып болуп, аланыча, сахаргъа элтир эселе уа. Тенгизде жюзгенден да ол иги болур дейме! Теркирек жетсе эди Жангы жыл! Ах, къалай тынч барады заман...

Ол къышны бла жазны да турду назычыкъ жеринде сюелгенлей, жап-жашил кийимин кийип. Тамбла Жангы жыл болады дегенде уа, балталы адамла, къарай келип, бек биринчиге бу назычыкъны аудурдула. Аллай бир заманны термилеп сакълангъан кюню жетгенде, кеси суннганча насыплы болмады назычыкъ. Аны къой, эси окъуна азды. Арбазгъа жетип, арбаны къотаргъанларында: «Ма, бучукъ бек тапчыкъды. Жаланда муну!»

– деген ауазгъа аязды назычыкъ.

Аны юйге кийирдиле да, отоуну тюз ортасында сөөдиле. Къарап-къарагъынчы юсюне тюрлю-тюрлю ариу илляула, жау чыракъчыкъла такъдыла. Тёппесине къызыл жылтырауукъ жулдуз орнатдыла. Ах, къалай насыплы эди назычыкъ!

– Бюгюн ингирде жандырлыкъбыз, – дей эдиле, – назычыгъыбызны. Ол къалай жылтыраса да кёрюрсюз!

«Ингир теркирек жетсе эди! Андан ары уа не боллукъ болур? Агъачда къалгъан терекле манга къарай келлик болурламы? Чорбат чыпчыкъла уа терезеден манга къарап суйюнюрлеми? Танып, къууанырламы? Былай омакълаймы турлукъ болурма жаз да, къыш да?..» – Жюз соруу тууа эди назычыкъны насып хайран этген башында.

Ингир жетип, назычыкъны юсюнде жау чыракъланы жандырдыла да, кирпилдеди, жылтырады, эркеленди назычыкъ. Муратына жетгенине жюзминг шукур этди. Бу жолгъа дери бир заманда да сынамагъан сейирлик сезим учундурду, умут жылыууна бёледи аны...

Ма энди сабийле да эшикден отоугъа къуюлдула, аланы ызларындан а абаданла кирдиле. Бир бири къолларындан тутуп, жим-жим жылтырагъан назычыкъны төгерегине айланып, жырладыла, тепседиле, ойнагъан, кюлген да этдиле. Жау чыракъла да эрип бошадыла. Абаданла сабийлеге эркин этгенден сора, ала къарап-къарагъынчы илляуларын алып, назычыкъны юсюн къуру этдиле да къойдула. Даурлары кёпге дери тохтамай тургъанлыкъгъа, ала назы таба энди къарагъан окъуна этмей эдиле. Шум болуп суюлген назычыкъ: «Ала мени бла нек ойнамайдыла, энди мен алагъа керек туюлмеми?» – деп, мудах болду.

Бир эрттенликде уа ары бир адамла миндиле да, аберилени ары-бери тюрте келип, назычыкъгъа жетдиле. Аны атлауучла таба суйредиле да, эшикге чыгъардыла. Эшикде уа – кюн, жашил кырдык, чагъып тургъан гюлле, сабий даурла – хар зат жашнап. «Мен биле эдим, эрт те, кеч болса да, жангы, жарыкъ жашаугъа чыгъарымы...» Иги къууумун этип да бошагъынчы, къолунда да балтасы бла аны таба бир адам келе тургъанын эслеп, назычыкъ: «Бош кёре эдим хар зат да, бош...» – деди.

Къургъакъ бутакъларын, ёзегин да туурап, назычыкъдан иги кесек отун этип, къазан тубюнде жана тургъан отха атдыла.

Назычыкъ, кёк тютюнчук болуп, кёкге суурулду...

БОТТАЛАНЫ Puma
кёчюргенди

МОКЪАЛАНЫ Магомед

НАЗЫ ТЕРЕКЧИК

Агъач талада ёсген
Кём-кём назы терекчик,
Бузгъа, бораннга тёзген
Ариу, назик терекчик!

Сенде – кюнню жылыуу,
Айны да сабырлыгъы,
Тазалыгъы жауунну,
Къарны да салкъынлыгъы.

Шош къарайса туурадан
Жарыкъ кюлгенибизге.
Къар да жауа тургъанлай,
Аппа келгенди бизге!

Ол бергенди саугъала
Бу Жангы жылыбызда.
Сюелесе, сагъая
Хар айтхан жырыбызгъа.

Санга, къубулта, жасай,
Такъдыкъ кёп тюрлю сурат.
Майна жулдуз, майна ай,
Майна тюлкю, майна ат!

Сени тегерегингде
Тепседик, зауукъ этдик,
Мени къоз терегимден
Аз алаша терекчик!

Гербин Анна

ЁЛМЕЗЛАНЫ Мурадин

ЖАНГЫ ЖЫЛ

Уллу байрамды бюгюн,
Жарыкъ, зауукъ байрам.
Жомакъча жасалгъанды
Шахар майдан, орам.

Жангы жыл хош келгенди,
Узакъ эсе да жол.
Къууанч, кюлкю, оюн да
Алып келгенди ол.

Окъача жылтырайды
Уллу омакъ назы.
Къарачы, башында уа
Жанады жулдузу.

Нюрлю чыракъчыкъла да
Тюрлю-тюрлю жана,
Бютюн жарыкъ болады
Назы да, къууана.

Тепсейбиз, жыр айтабыз,
Жангы жылгъа тюбей.
– Хош кел, Жангы жыл! – дейбиз,
Уллу насып тилей.

ОНГ ЖАНЫ:

1. Юй жаныуар.
2. Адамла жашагъан мекам.
3. Айтхан сёзюн аны бла бегитген.
4. Жаныуарланы, чыпчыкъланы да жашагъан "юйлери".
5. Сууукъ келсе, кёлню башы ... болады.
6. Сабийле арбазда топ ... ойнайдыла.
7. Кёзге хычыуун кёрюннген сыфат.
8. Ариу жасалгъан зат.
9. Битимлеге заран салгъан къурткъумурсхалагъа себедиле.
10. Къыш кезиуде кёкден жаугъан хачучукъла.
11. Гыржын кессенг, андан ... тюшедиле.

12. Уллу жел.
13. Сууукъ къыш кечеден-тангнга хар затха да ... къонуп чыгъады.
14. Къаты тышлы жемиш. Аны сындырып ашайдыла.
15. Къышда акъ, жазда боз болуучу гитче узункъулакъ жаныуарчыкъ.
16. Бек къууанчлы хал.
17. Жигит атына ... жетдирди.
18. Терини бир тюрлюсю.
19. Жер бузлап, учхалауукъ болса, анга ... дейдиле.
20. Буз аппа сабийлеге саугъаларын не затха салып келтиреди?

СОЛ ЖАНЫ:

1. Бек жарыкъ тюрсюн ...
2. Кечеги кёкде ... жүзеди.
3. Хычыуун ургъан сабыр желчик.
4. ... дегенде алмасанг, бер дегенде тапмазса.
5. ... ёкюрген ыранла.
6. Ансыз этилген иш онгмаз.
7. Сабийни уллу атасы.
8. Ол сюекни сындырып, жашла къарыуларын сынайдыла.
9. Уллу ... тегерегинде олтуруп, кёп хапар айтдыкъ.
10. Тююу бла ийленнген териден тигилген жылы кийим.
11. Юйде от этилсе, тютюню алайдан чыгъады.
12. Кюз артыны кечеси ... болуучуду.
13. Юй башындан узун-узун салыннган буз таякъла.
14. Келин келсе, ... болады.
15. Жыртхыч жаныуар.
16. Адамны этген иши ючюн къууандырыргъа берилген зат.
17. Сабийле аны бузда къамичи бла уруп ойнайдыла.
18. Узакъ жолгъа атланнган адам.
19. Адам сейир этерча зат.
20. Жел бла къар къатыш жаугъан кезиу.

*Сёзберни БОТТАЛАНЫ
Рита хазырлагъанды.*

Ежемесечный
литературно-художественный
журнал для детей

«НЮР» («Свет») № 12-2021 г.

Выходит
с января 1982 года
На балкарском языке

Учредитель:
Государственное
казённое учреждение
Кабардино-Балкарской
Республики «КБР-Медиа»

И.о. главного редактора
З. Д. НОГЕРОВА

Редакция:

Л. АХАЕВА
А. БЕГНОВ
М. БЕШПАНОВ
Т. БИТТИРОВА
Ж. ГУЗЕВ
А. МИШАЕВА
М. ОЛЬМЕЗОВ

Художественный редактор
М. ОРАКОВА

Оформление
И. АККИЗОВОЙ

Компьютерный набор и вёрстка
А. МИЗНЕВОЙ

Журнал зарегистрирован
Управлением Федеральной
службы по надзору в сфере связи,
информационных технологий
и массовых коммуникаций по
Кабардино-Балкарской Республике
Per. ПИ № ТУ07-00124 от
11.01.2018 г.

Сдано в набор 18.10.2021 г.
Подписано в печать 30.11.2021 г.
Выход в свет 21.12.2021 г.
Формат 60x90 1/4
Бумага мелованная
Гарнитура литературная
Уч.-изд. л. 2,7
Тираж 900 экз.
Заказ № 2720
Индекс П15895

Стоимость одного номера
по подписке через ФГУП
«Почта России» – 15,19 руб.;
за 6 месяцев – 91,14 руб.
Адрес редакции: 360017,
г. Нальчик, пр. Ленина, 5.
Тел.: 42-37-27; 42-14-19.
jurnalnur@mail.ru

Адрес издателя: 360017
г. Нальчик, пр. Ленина, 5.
ГКУ «КБР-Медиа».
Дом печати.

Отпечатано в ООО «Издательство
«Южный регион», 357600,
Ставропольский край,
г. Ессентуки, ул. Никольская, 5а

Отпечатано в полном
соответствии с качеством предо-
ставленного электронного ориги-
нал-макета.

Байрамукъланы
Камиль

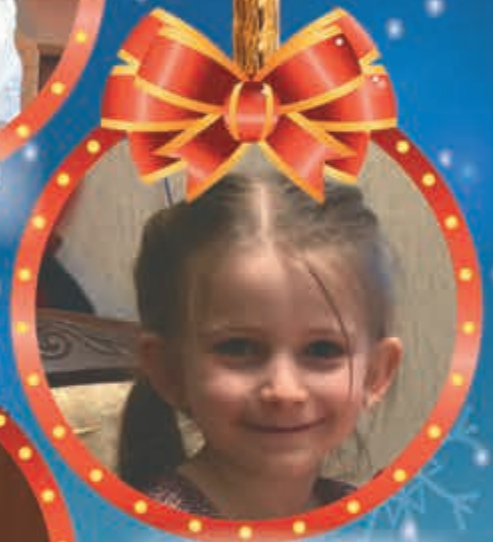
Хаджибекъланы
Беварс бла Мухтар

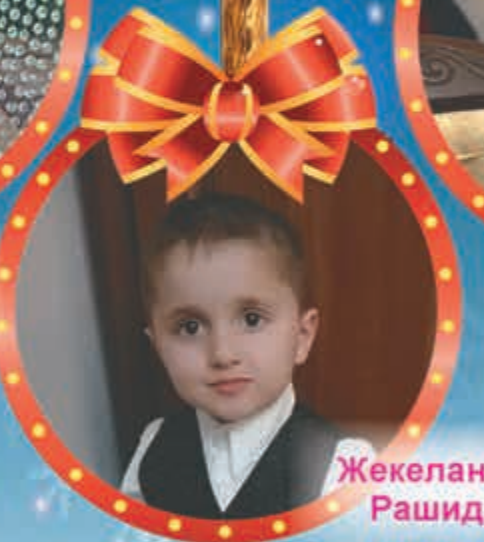
Созайъланы
Руслан

Атабийъланы
Аиша

Батчаланы
Бэлла

Жекеланы
Рашид

2022 жылны биринчи жарымьнда да «НЮРНЮ»
алып турургъа суйгенле, почтада неда редакцияда
жазылыргъа боллукъсуз. Жарым жылгъа багъасы -
100 сом жетмеген бирди.

Багъалы ата-анала, сабийлеригизге заманында
«НЮР» журналны жаздырыргъа унутмагъыз.

Бизни телефонубуз: 8-996-917-82-14.

Бизни индексибиз: П15895